

Alle søstrer er hunkjønn

Tidsskriftet

Statistiske tester må bare brukes på sammenhenger mellom logisk uavhengige begreper.

FOTO: FLICKR.COM

I forskning lager man vanligvis en nullhypotese om at det ikke er noen sammenhenger eller forskjeller i det man studerer.

– Deretter regner man ut en sannsynlighetsverdi (p-verdi) som forteller hvor sannsynlige resultatene ville vært hvis det ikke hadde vært noen reell sammenheng. Hvis sannsynligheten er mindre enn 5 prosent ($p < 0,05$), er det vanlig å konkludere med at resultatene ikke skyldes tilfeldigheter, sier seniorforsker Geir Smedslund ved Kunnskapsenteret.

Alle vil være enige i at det ikke gir mening å telle opp hvor mange søstre det finnes som er kvinner. Men ikke alle sammenhenger er like intuitivt klare. Smedslund gikk igjennom *Journal of Health Psychology* 1/2005.

– I en av artiklene prøvde forfatterne å motbevise nullhypotesen om at personer som sitter sammen i en gruppe i flere timer, ikke påvirker hverandre. I en annen artikkel var hypotesen at den subjektive oppfatningen av arbeidsmiljøet påvirker hvordan man føler seg. Nullhypotesen var altså at det ikke er noen sammenheng mellom hvordan man oppfatter situasjonen, og hvordan man føler seg. Andre igjen fant en negativ korrelasjon mellom likegladhet og engasjement. Samfunnsfaglig forskning vil vinne mye på å analysere hva begrepene som ligger bak forskningen, betyr.